

التزام به مراقبت امیدوارانه بیماران مبتلا به وضعیت نباتی در منزل: یک مطالعه کیفی

فاطمه گودرزی^{۱*}، حیدر علی عابدی^۲، کوروش زارع^۳، فضل‌اله احمدی^۴

۱- استادیار دانشکده پرستاری و مامایی خرم‌آباد، دانشگاه علوم پزشکی لرستان، خرم‌آباد، ایران

۲- استاد دانشکده پرستاری و مامایی واحد خوراسگان، دانشگاه آزاد اسلامی اصفهان، اصفهان، ایران

۳- استادیار دانشکده پرستاری و مامایی، دانشگاه علوم پزشکی جندی‌شاپور اهواز، اهواز، ایران

۴- استاد دانشکده علوم پزشکی، دانشگاه تربیت مدرس، تهران، ایران

بیماران مبتلا به وضعیت نباتی به‌واسطه پیش‌آگهی نامناسب شرایطشان، در امر مراقبت از خود بیمارانی کاملاً وابسته هستند. از سویی دیگر به‌واسطه شرایط خاص هوشیاری بیماران مبتلا به وضعیت نباتی، دیدگاه‌ها و قوانین مختلفی در کشورها و فرهنگ‌های مختلف نسبت به ادامه و برآیند مراقبت از این بیماران وجود دارد که می‌تواند بر نگاه به این بیماران و ادامه مراقبت به آن‌ها تأثیرگذار باشد. لذا با توجه به فقدان مطالعه‌ای در خصوص بیماران نباتی و خانواده‌های آنها، مطالعه کیفی حاضر با هدف تبیین ابعاد مراقبت بیماران در وضعیت نباتی صورت گرفته است. در مطالعه کیفی حاضر که در فاصله سال‌های ۲۰۱۳ تا ۲۰۱۵ در برخی استان‌های ایران صورت گرفت، ۲۲ مشارکت‌کننده (شامل ۱۷ مراقب خانگی و ۵ مراقب حرفه‌ای) با رعایت اصول اخلاقی پژوهش و به روش هدفمند به مطالعه وارد شدند. از مصاحبه‌های بدون ساختار و چهره به چهره و مشاهده جهت جمع‌آوری داده‌ها تا رسیدن به اشباع داده‌ها و پدیدار شدن درون‌مایه‌های اصلی استفاده شد. تحلیل محتوایی داده‌های حاصل، بر اساس مراحل مطرح شده توسط Graneheim and Lundman انجام گردید. در راستای حصول اطمینان به صحت و استحکام داده‌های کیفی، معیارهای چهارگانه Lincoln and Guba مورد توجه قرار گرفت. در نتیجه تحلیل داده‌های جمع‌آوری شده، درون‌مایه اصلی مراقبت امیدوارانه با چهار درون‌مایه فرعی شامل تضاد دیدگاهی، تمرکز بر امید به بهبودی، نگهداری و مراقبت منظم، ویژه و با تمام توان، و مراقبت در نتیجه امیدواری پدیدار گردید. این طبقات حاکی از حفظ امید و ارائه مراقبت امیدوارانه از بیمار نباتی در شرایط نامعلوم است که دیدگاه‌های متناقضی در خصوص این وضعیت و نیز انجام یا عدم انجام مراقبت از آن‌ها وجود دارد. آنچه مراقبین خانگی و خانواده‌های بیماران مبتلا به وضعیت نباتی را در ارائه مراقبت به بیمارانشان آن هم با تمام توان و انرژی ترغیب می‌نمایند، پایبندی به اصول اخلاقی ناشی از ارزش‌های اسلامی در جامعه ایران است. لذا می‌توان در کنار بهره‌گیری از این زمینه ارزشمند در خانواده‌های ایرانی، در راستای کاهش مشکلات و معضلات ایشان در مراقبت از بیمارانشان، حمایت‌های ویژه‌ای از سوی سیستم سلامت برای آن‌ها تدارک دید تا از فرسایش آن‌ها پیش‌گیری شود.

واژگان کلیدی: مراقبت، وضعیت نباتی، بیمار نباتی، امید، امیدواری، مطالعه کیفی

* Email: Fatemegoudarzi75@yahoo.com